

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

P O L I T I K A I H E T I L A P.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond-
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdető és a velünk
 összekötetésben levő hird-
 írók árrendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat
 kladóhivataltba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

A boritaladó eltörlése.

Baravármegye és kivüle még har-
 minc törvényhatóság a szőlőtermelők
 és gazdasági egyesületek sürgetésére
 azzal a felirattal fordultak a kormány-
 hoz, hogy a boritaladó eltörléssék,
 amennyiben ez nem lehetséges, lega-
 lább leszálltassék. A szőlősgazdák
 küldöttségileg keresték fel a pénzügy-
 minisztert ugyancsak e célból, de jóa-
 karatu biztatásnál egyebet nem nyertek.

Bortermelésünk csak a legutóbbi
 években kezdett emelkedni, mivel a
 filokszera által elpusztított szőlők re-
 konstrukciója csak lassan-lassan terjedt.
 És most, amikor a megfeszített mun-
 kának némi eredményét látná a gazda,
 ránehezedik az olasz borvámklauzula
 és a boritaladó; két oly súlyos bilincs,
 mely Magyarország borkereskedelmét
 csaknem megbénítja.

Az olasz borvám klauzula elleni
 küzdelmét végre siker kísérte, nem
 szabad addig nyugodnunk, míg a
 boritaladó eltörlését a törvényhozás
 törvénybe nem iktatja. Láthatták a
 szesadó felemelése alkalmával, hogy
 az erre irányult mozgalom is ered-
 ményre vezetett.

A pénzügyi kormány elfogadta a
 szesadót, úgy, hogy az 37 millió ko-
 ronával többet fog jövedelmezni, mint
 eddig, de a 16 millió korona nyers-
 bevételt jelentő boritaladó törítéséről
 azért még ma sincs szó!

Mert ugyan mit jelent ez a tétel
 az állami háztartásban? Jóformán
 semmit. Az a 16 millió korona alig
 tesz ki többet az évi bevétel 1
 százaléknál, mert hisz az 1909-i állami
 költségvetés 1555 millió korona be-
 vételt praeliminál. Mikor először kér-
 tük a boritaladó leszállítását, vagyis
 körülbelül 10 millió koronával való
 csökkentését, akkor az állami előírnyat
 az alig 1000 millió koronát igényelt;
 azóta a szükségletek egy félmilliárdal
 növekedtek. Ha minderre találtak a
 pénzügyminiszterek fedezetet és fognak
 a jövőben az egyre emelkedő kiadá-
 sokra megfelelő alapot találni, lehetet-
 len, hogy éppen a boritaladó aránylag
 csekély összegére ne kerülne máshonnan
 fedezet.

De még ha csakugyan nem akadna,
 még akkor is közgazdaságunk és állami
 vagyonmérlegünk szempontjából sokkal
 fontosabb, hogy a milliárdnyi értéket
 képviselő szőlőbirtokok fennmaradjanak,
 hogy félmillió bortermelő, kereskedő
 és vendéglős existenciája biztosítva
 legyen, mint az, hogy ideig-óráig de-
 ficit nélkül végződjek az államháztartás
 mérlege. Nem is szólva arról, hogy

egy jómodú szőlőbirtokosság sok más
 címen az ily módon elmaradt adót
 sokszorosan ki fogná pótolni.

Lám, Franciaországban 1900-ban,
 mikor először volt igazán nagy ter-
 mésre kilátás, jóformán 48 óra alatt
 eltörlték a boradót (csak valami je-
 lentéktelen forgalmi adót hagyva meg),
 pedig ott 173 millió frankkal szerepelt
 ez az adó az ország költségveté-
 sében, vagyis kitette annak 5 száza-
 lékát. És mégis belement abba a kor-
 mány, mert a képviselők túlnyomó
 többsége meghallgatta a borvidékek
 kétségbetejtő siralmát és egyszerűen
 leszavazta ezt a tételt. A francia költ-
 ségvetés a következő évben 100 mil-
 lió deficittel végződött, de a szőlő-
 gazdaság meg volt mentve!

Megmenekült azáltal, hogy a bor-
 fogyasztás egy év alatt oly óriási
 lendületet vett, hogy maga Páris vá-
 ros lakossága fogyasztott el 1½ millió
 hektoliterrel, az egész birodalom pedig
 18 millió hl-rei többet, mint előző
 évben.

Hogy a fogyasztási adó leszállítása
 és a fogyasztás térhódítása között mily
 szoros nexus áll fenn, annak klasszikus
 példáját szolgáltatja már 80 év előtt
 Skócia. Ebben az országban a borfo-
 gyasztás jelentéktelen volt, mikor pe-
 dig 1882-ben az adót — nem is va-
 lami nagyon — leszállították, néhány
 év alatt a fogyasztás 300 százalékkal
 emelkedett.

Erre a fogyasztási többletre van
 a magyar szőlőgazdaságnak sürgős
 szüksége, ha ezt a katasztrófától meg-
 óvni akarjuk.

Nincs a világon oly állam, melyben
 a boradó oly nagy volna, mint nálunk,
 még Ausztriában sem, ahonnan pedig
 ezt az adót átvettük. Bécsben a boradó
 hl.-ként 8 K. 48, Budapesten 12 K.
 92, az osztrák egyéb városokban 6 K.
 36, nálunk 12 K. 70, Ausztriában és
 vidéken 1 K. 48—4 K. 46 közt in-
 gadozik. nálunk 8 K. 70.-től felmegy
 12 K. 70.-ig. Azt hisszük, ezzel meg-
 találtuk annak a kulcsát, hogy nálunk
 miért vesztette el a mi nemzeti italunk
 az ő népszerűségét, miért pártolt át
 a jobbmodú közönség a sörhöz, a
 szegényebb osztály a pálinkához.

Nemzeti és kulturális, közegészségi
 és közkereskedési szempontok parancsoló-
 lag követelik, hogy azt a rombolást,
 melyet a pálinka népünk széles réte-
 geiben évtizedeken át tett, a jövőben
 hártssuk el. Ennek csak egy módja
 van: ha a boradó törlesztéssel nozzáfér-
 hetővé tesszük a nép széles rétegei
 számára a jó és egészséges italt: a bort.

Ennek ma megvan a módja. A bor

ára tetemesen leszállott, mert az adó
 akadályozza annak általános fogyasz-
 tását. Tessék az adót eltörlölni és ak-
 kor nemcsak az idei, még nem is oly
 nagy, de a remélhetőleg közel jövőben
 beálló 9—10 millió hektoliteres ter-
 mésre is hamar és biztosan fognak
 vévőre találni.

Gondoljuk meg, hogy a mai bor-
 árák néhol már 10—12 K.-ra súlyed-
 tek, míg ezzel szemben az állami
 boritaladó 9—13 K. közt ingadozik.
 Ha ehhez hozzászámítjuk a némely
 községek által kivetett 20 százalékos
 adópótlékot, az italmérséi illetéket, a
 forgalomszerinti kereseti adót stb.,
 akkor világosan áll előttünk, hogy
 maga az állam jóval többet szed adók
 és illetékek fejében, mint amennyit
 a termelő az ő kockázatos fáradsága,
 szorgalma, tudása stb. után bruttó be-
 vételenként kap. Ily módon mestersé-
 gesen akadályozza meg tehát a bor-
 italadó azt, hogy minden, még oly
 szegény háztartásban ott szerepeljen
 mindig a legegészségesebb magyar
 nemzeti ital: a bor.

A tettek órája elérkezett. Álljanak,
 mint egy ember talpra az ország ös-
 zes érdekelt osztályai, a szőlőtermelők,
 a borkereskedesek, a vendéglősök,
 mindazok az ipari és munkáselemek,
 melyek sorsa a szőlőtermeléssel szoro-
 san összefügg, de végül maga a fo-
 gyasztóközönség is és jogos követel-
 ményük teljesedni fog.

Magyarország őstermelésében fontos
 szerepet játszik a szőlőművelés, a
 melyre ezer és ezer családnak jóléte
 és megélhetése támaszkodik. Ha a
 mostani állapot megmarad, oda jutunk,
 hogy a szőlőművelést mint nem jöve-
 delmező foglalkozást, a birtokosok
 abbahagyják, vagy legalább is a saját
 szükségietük kielégítésére redukálják.
 Hát ebből bizonyára nagyobb kára
 lesz az államnak, mint annak a cse-
 kely italadónak évi értéke, melyet
 egyébként is a kezelés költsége telje-
 sen felemésztt.

Meg egy-két szó az utcaöntözés ügyében.

Négy év előtt a Bars egyik elsőikké
 megpendítette a magánlakokból való sze-
 méltakarítás kérdését, melylyel azután,
 ugyan e lap valamely rá következő számá-
 ban én is behatóban foglalkoztam.

Azt fejtogtettem, hogy a városnak a
 magánlakoknál összegyűlő szemét, illetve
 száraz hulladék rendszeres kihordását saját
 kezelésére kellene vennie és szabályrendelet
 útján rendszeresítenie.

Miután az elmúlt, száraz nyáron anyyi

porrá vált utca szemetet kellett hatóságunk *nőjövöltől* nyelünk,*) ismét előhozakodom a szemét és száraz hulladék eltakarítása kérdésével. Ennek az utcaöntözéssel való kapcsolata alább majd kitűnik.

Nem tudom, hogy a hatóság mivel igazolhatja azt a nemtörődomséget, mellyel e hosszú, száraz nyáron a város közegészségi érdekeivel szemben viselkedett, midőn utcáinkat három hónapon keresztül nem öntöztette. Legvalószínűbb azonban, hogy a kellő vontató erő hiányával mentegetőznek, ha az egész dolognak egyáltalában olyan jelentőséget tulajdonítana, mely miatt magát a közönséggel szemben öngazolására kötelesek érezhetné.

Nem kutatom azt, vajjon a város lovai tényleg annyira voltak-e a város érdekében e nyáron elfoglalva, hogy nem értek rá az utcaöntözésnél közreműködni. Én e mentességet egyszerűen elfogadom. De ha elfogadom, akkor egyuttal rá kell mutatnom arra is, ami belőle egészen természetesen következik, tudniük: ha kevés a lova, tartson a város többet.

És itt az utcaöntözés és szemétkihordás közötti kapocs.

A szemét és trágya bizonyos meghatározott, rövid időtartamokban való kihordatását szabályrendeletileg rendezni kell.

Akinek lova és szekere van, azzal, akinek nincs, az a város közvetítésével hordassa ki a szemetet a házából, illetve a lakásából.

A szemétkihordást a város, teszem azt minden hónap elején és közepétáig, néhány napon keresztül, mondjuk nyáron reggeli 5 órától 8-ig, télen reggeli 6 órától 9-ig eszközölné.

Azok, akik a szabályrendelet értelmében a város közvetítését kénytelenek és kötelesek igénybe venni, ezért évente bizonyos összeget fizetnek a városnak. Ezen összeg kisebb vagy nagyobb, aszerint, mint rendszerint az alapul szolgáló úrmértéknek (láda) megfelelő szemétmennyiséget, vagy ennél többet hordat el valaki.

*) Sajnos, most újra nyeljük.

T Á R C A.

A szerelem.

Irtá: Falusi.

I.

Szép csendes nyári éj volt. A hold egész pompájával diszelt az ég alján. A kék égboltozat ezer meg ezer csillagszemével mosolygott le a földre. A patak lassú csobogásába a tücskök zenéje vegyült; itt-ott egy szentjános-bogárka csillogott mint egy-egy lehullott csillagszem. A lókaszárt rétekről bédító illat terjedt széjjel az enyhe, tiszta levegőben.

A falu szorgalmas, munkás népe rég aludni tért. Csend van mindenhol, csak Csillag János molnár uram malmában folyik zajosan az élet. A keréken sebesen, magasra csapkodva rohan a gyűrűző, hullámozó víz. A kövek dübörgéséből alig lehet a szót hallani. A szorgalmas molnár-legények sietve vámolják meg s öntik föl a garatra a szép, sárga, tiszta búzát.

A malom előtt levő padkán néhány asszony ül, várják, míg az ő gabonájukra kerül majd a sor odabenn a malomban, és asszonyszokáshoz híven vigan folyik a teretere köztük. Éppen Csillag János molnár

ennek az összegnek számításom szerint kisebbnek kell és lehet ennél, mint amelyet a lakosság eddig volt kénytelen e célra fordítani. Például: házamból kéthetenként hordatom ki a szemetet és száraz hulladékot, ami minden egyes alkalomkor 80 fillérembe, évente tehát 19 korona 20 fillérembe kerül. Más, mondjuk, többet, meg más évente csak 8 koronát kénytelen e célra kiadni. Mindannyian szívesen vesszük, ha minden egyéb utánjárás nélkül kénytelenül rendes időben megjelen a városi szemetes-kocsi, és nekem ezért évente csak 15 koronát, annak a másoknak pedig csak 5 koronát kell fizetnie, vagyis, ha átlag 10 koronánkba kerül a város által eszközölt szemetelhordás.

Számítom másik lapjául 400 házat, illetve lakást és bonthelyiséget veszek, megjegyezvén, hogy minden lakás- vagy bonthelyiségbérlő a lakásából vagy boltiából eredő szemét eltakarításáról maga köteles gondoskodni.

A város tehát ezen 400 helyről való rendszeres személtakarításért évente 4000 koronát kapna, ez összegben pedig évente három pár igás lóval többet tarthatna.

Est a három pár lovat, amint jeleztem, a szemétkihordás csak a kora reggeli órákban venné igénybe. A nap többi óráiban, az eddig már meglevő igákkal, az utcaszeméltelfuvarozására, főleg az utcák rendszeres öntözésére és egyéb közhasznú munka végzésére volnának főhasználandók.

Ha a városnak ilyképpen, mondjuk 6 pár lova volna, akkor megengedhetné azt is, hogy a város reprezentatív főbb tisztviselői a város határain belül, hivatalos működésükön kívül, azaz magán célokból is, de kizárólag a maguk, illetve családjuk használatára az erre a célra kijelölt fogatot adott alkalmakkor, de nem kizárólagosan igénybe vehessék. Ezzel eleje vétenék annak, hogy egyesek joggal fennakadnak azon, ha látják, hogy a város lovai akkor, midőn az utcák a vizet szomjuhozzák, a szőlőhegyeket járják.

A számításomból eredményezett 4000 korona természetesen csak a kocsi és ló-

tartási költséget fedezné. Azt hiszem azonban, és talán nem tévedek benne, hogy egészen pontos, reális számításal a ló és szekér ooszerzési költségei amortizálása is talán fedezetet.

Kívánatos, hogy úgy a tanács mint képviselőtestületünk befolyásosabb tagjai e kérdéssel behatóbban foglalkozzanak, ha ugyan a város emelkedése tényleg szívükön fekszik.

Igaz, hogy az ilyen szeméttügy körüli tevékenység nem látszik akkora érdemnek, mint a díszes paloták létesítése, de több igaz hálát arat a közönség zömében. És eivére csak Mucsa marad az a város, melynek szórványos palotáit porfellegek burkolják, és a nyitl csatornák büzös kipárolgása mellett lóhulladék s a szélrófai összehordott bolti szemét szegélyezi.

Karafiáth M. dr.

Emberszólás.

Izazi magyar neve: pletyka. Különös egy növény; nem igényel semmiféle különösebb ápolást, kikélt magától, kifejlődik, nagyra növekszik és ami fő — mérge. Kiirtani éppoly nehéz, mint aminő nehéz a gyomot a hasznos növények közül kiirtani. Kikel magától, nem kénye, otthon éri magát, a szalókban éppen úgy, mint a kunyhóban.

Hány jóra való, becsületes ember életét mételeyezte meg már e mérge növény; hány család boldogságát dúlta fel már ez a kiszámíthatlan szörnyeteg, hány ex szenciát sujtott már porba ez az orvú támadó, kiméltetlen ellenség. Jellemző tulajdonsága, hogy eredetét kikutatni vagy egyáltalában nem lehet, vagy ha lehetséges is, nagyon sok nehézségbe ütközik, mert a vele való közösséget mindenki szereti letagadai.

A legtöbb esetben jelentéktelen dologból keletkezik; valaki egy másiktól véletlenül hall valamilyen — természetesen nem jót, — ezt már az emberi természet sajátosságánál fogva nem képes magában megtartani, kell, hogy ezt a harmadikkal is közölje, perze már valamicskével meg is toldva, hogy az a negyediknek és így tovább közvetítse, természetesen illő megtoldásokkal. Amikor a kiinduló ponthoz újból visszatér, akkor már a kibocsátó rá nem ismer arra, mit ő talán esetleg egészen

uram leányáról, a szép Ilusról, meg a közelgő menyegzőjéről beszélgötnék.

— Mégae látszik boldognak, — szól az egyik anyóka, pedig a gazdag bíró fia veszi el, . . . mindene lesz, amit szemé, szája megkíván.

— Ej, mit ér mindez! — pattant föl egy tüzes, barnaszemű menyecske, akitől tudták, hogy nem a legjobb viszonyban él férje urával, — ha az asszony nem szereti az urát.

— Hát nem szereti?! — zúgták szörnyűködő hangon az asszonyok. Hiszen nagy szerencsének tarthatja az a leány, akit Bogár András, a gazdag bíró ur fia, vesz el. Képtelenség, hogy valaki üstökön ne ragadja a szerencsét, mikor az utána szalad.

— Hát aztán? — szólalt meg újból a fiatal menyecske, — csak lehet valaki azért boldogtalan egy férfi oldalán, ha mindjárt a kis király fia volna is?

— Derék fia az a Bogár András! Majd idővel egymáshoz szoknak, — felelték az asszonyok.

— Soha, soha! — erősítette szavait a neki tüzesedött menyecske. Megmondotta ő már nem egyszer, hogy soha nem lesz annak a férfinak a felesége, kit ő nem szeret. Sohasem tudná elmondani az oltár

előtt a szent esküt. Az ő szíve már másé, — — — a Fodor Pistás . . . Vagy az övé lesz, vagy kész akár meghalni is. — Hisz mióta jegyet váltott az a szegény teremtés, úgy odavan, mintha kicserélték volna. Piros arca máris olyan mint egy hervadt rózsza, a szemén is meglátszik a sok sirásnak a nyoma, meg a járása is olyan ingatag. Bezzeg Csillag János molnár uram csak azt szokta mondani: „Lári fári! készülni kell a lakodalomra.” — Majd meglátják, inkább megszökik, vagy elemészi magát az a szép leány, semhogy Bogár András felesége legyen.

— Szegény leány! — mondták az asszonyok részvétellel.

Az asszonyok most hirtelen összedugták fejeiket és már dologra tereltek a beszédet, mert Csillag János molnár uram jelent meg a malom ajtóbar.

II.

Csillag Ius lakodalomára készültek a fehérpatakiak. Csillag János molnár uram egy egész falu népét meghívta leánya lakodalomára. A molnár ur portáján sürgött-forgott a sok fshéreseléd. A szárnyas állatoknak valóságos statáriumot hirdettek.

A menyasszony, a szép Ius, ott áll az ablaknál halálsápadtan s könnytől égő sz-

jóhiszemű'g közreadott; a szunyogból elefánt lett.

Az érdekelt fél nem is sejté, hogy voltaképen mi történik; csak azt veszi gyakran észre, hogy kezdenek az emberek rá garbó szemmel nézni, társaságát kerülők, jó barátai elhidegülnek tőle; csudálkozik, keres, kutat, de a helyes nyomra ráakadni még sem tud. Mert az emberekben az ösztönesség ilyen esetekben rendszeren hiányzik. Sőt örvendenek neki és bizonyos megelégedéssel szemlélik a szerencsétlen áldozat kínos zavarát.

De hiányzik sokszor a bátorság is, hogy kellemetlen dolgot közöljenek valakivel, olyképen gondolkodván, hogy úgy is elég jókor fogja megtudni, ha mástól tudja meg, miért éppen ő vállalja el azt a kellemetlenséget, aminél esetleg az illető érdekelt fél felvilágosítása járna.

Hát pedig bármennyire telve vagyunk is gyarlósággal, ennek a társadalmi betegségnek a kiirtására mégis teljes erővel törekednünk kell, mert ennek a pusztítása veszedelmesebb a pestisnél, mert a pestis csak az emberi testet támadja meg, de a pletyka az ember legfőbb kincsét, — a becsületet szokta nagy előszeretettel megtámadni.

Sokszor nem is sejtjük azok a már a veszélyes korban túl levő hölgyek. — tisztelt adassék a kivételeknek, — hogy egy-egy uszonnakézés alkalmával hány emberi becsületet kentek fel a személyére, mint a vaját szokták felkenni, nem is gondolván arra, hogy ennek minő veszedelmes következményei lehetnek.

Ezt a mérges növényt ugyan előszeretettel szeretik a szebbik nemre ráoktrojálni, pedig akik ezt teszik, ninosen igazak. Mert a pletyka a férfi társaságokban is meleg otthonra talál.

Ha azonban a tisztesebb korú hölgyeknél sem találjuk helyenvalónak a mások egyéni tisztességén való rágódást, mennyivel inkább kell elítélünk azt a férfiaknál, akiknek tisztában kell lenniük az igaz lovagiaság ama principiumával, hogy jelen nem levőkről nyilatkozni, különösen pedig kedvezőtlenül nyilatkozni nem egyeztethető össze a lovagias ember fogalmával.

Egymás gyengéi iránt elnézőknek kell lennünk, hiszen gyarlóság találatuk minden emberben, egyikben kisebb, a másokban nagyobb mértékkel, de neveltség tárgyain odavetni, sokszor a közmegegyezésnek okta-

mekkel nézi mindent a nagy készülődést s még sápadtabb lesz. Forró fejét oda nyomja az üveg hideg lapjához; szép szeméből kitudulnak a könnyek s pataként folynak végig a halvány orcáin. Szíve, lelke oly lázas volt.

A nap már nyugodni tért a hegyek mögé, biborvörös színével pedig bucsú csókot hintett a tájnak. A távolban megkondul az esti harangzó, hangja tisztán, csöngően, messze elhallatszik a sötétlő tájon.

Sötét éj következett. Az eget a szürke fellegek egészen beborították. Néha mintha a felhők kergetődatek volna s ilyenkor a sötétlő felhőfoszlányok közül egy-egy csillag pislog ki.

Mély csend uralkodik mindenütt.

Csillag Ilus még ott áll az áblak mellett és bele bámul a csendes, sötét éjszakába. Majd rettentő zokogás vesz rajt; erőt; valami nehéz gondolat bántja agyát, lelke is meginog tőle.

— Háttha megtenné? — Minek éljen tovább? — Ugyis minden roménységének vége!

Az öreg toronyóra épp tizenegyet kongatott, mikor Csillag Ilus óvatosan ki nyitja a pitvar ajtaját és elszántan rohan ki a sötét éjszakába.

lanul kitenni valakit nem emberség, mindenképpen elítélendő még akkor is, ha némi jogosultsága volna a dolognak; nem szabad elfeledni, hogy, aki pletykálgodik, az rendszeren — rágalmaz is.

Vasut Bakabánya és Léva között.

Rég vajdúdik ez a vasutépítési ügy. Utoljára október 6-án tartottak értekezletet Magyaradon az érdekeltek. Czobor László, országgyűlési képviselő, meggyőző beszédben fejtette ki a vasut szükségességét és gazdasági életünkre való nagy hasznát. A *Honti Lapok* legutóbbi számában Molnár Nándor cikkezett a vasutról. *Bakabányát*, amely város egyjama 240,000 korona hozzájárulást ajánlott fel a vasutépítésre, rendkívüli önzéssel vádolja, mert hát Léva végállomással akarja a vasutat. A cikkirő nagy önzetlenségében ezeket mondja: „Az egyedüli helyes és célravezető irány Ipolyszakállós. Ez felet meg a magasabb nemzeti gazdasági érdekeknek; de ez felet meg egy szersz mind Hontvármegye és a terület érdekének is. Ezen vármegyének, ezen vármegye minden gyermekének és lakosának joga és kötelessége azt kívánni, hoghya maga magán eret vád, ezen véreből ne más vármegye, hanem Hont táplálkozzék és virágozzék föl.” Ezek után Molnár Nándor senkit se vadoljon önzéssel, Bakabányának és Bátnak, meg a többi érdekelt községeknek is Léva volt a piacok és az is marad. Összes gazdasági érdekek Lévához fűnek a vidéket, minek következtében mozgalom indult meg a báti járásban, hogy politikailag is Barshoz csatolják őket. Cikkirő arról sem tud, hogy a Léva-Verebély és Nyitra között rövid időn belül meglesz a vasuti összeköttetés. Azt sem veszi tekintetbe, hogy Léva már a tavasszal gyorsított vonatokat kap. Ha ezeket figyelembe venné nem írta olyanokat, hogy Ipolyszakállósan st könnyebben juthatnak Budapestre is, Wienbe is, meg Zsolnára is, meg Kőrmöcbányára is. Haragudni szabad Lévara is, Bakabányára is, de igaztalan érvekkel győzni, ha lehetne is, nem szabad. — Z.

Különfelek.

— Állami mértékhitelítő hivatal Léván. A kereskedelemügyi miniszter az állami mértékhitelítő hivatalok székhelyét és működési körét, illetőleg hatáskörét megállapító rendelete szerint Léván, Bars- és Hontvármegyék, továbbá Selmecbánya

Oda támaszkodott még egyszer, utoljára ahhoz az övényhez, ahol annyiszor várta Fodor Pistát, álmódóva boldogságról, szerelemről. — Aztán elszántan összeszedte még meglevő kis erejét, gyorsan indult neki utolsó utjának. Ment, sietett, ahogy csak birt. Észre nem vette, hogy egy alak kanyarodik ki a mellékutacából és nyomon követi. Végre kiért oda, ahonnan csak egy ugrás, csak egy lépés és vége mindennek, vége minden szenvedésnek.

Ott aztán megállt. Két tenyerébe rejté égő arcát. Még egy lépés, egy akaratlan sikoltás E pillanatban két erős kar ölelte át és forró ajk tapad az övéhez. Mikor rémült ijedségből feleszmélt Fodor Pistát látta maga előtt.

— Pista! Pista! hagyjon meghalni! — kiáltott a leány kétségbeesetten.

Fodor Pista elvonta a zúgó mellől a szép Iust, aki reszketett mint a nyárfalevél.

— Nem Ius! — mondá a legény akaraterősen. Ist vagyok, eijöttem érted, utánad, — akarsz-e velem jönni? S a leány bódultan, öntudatlanul borul karjai közé s alig halhatóan sutogja: „Átarok.”

A hold épp akkor bújt elő valamelyik felhőfoszlány mögül s halvány képével bologán reájuk mosolygott.

törvényhatósági joggal felruházott város területére kiterjedő hatáskörrel állam mértékhitelítő hivatal felállítását elrendelte.

— A reformáció emlékünnepekt október 31-én, szombaton ünnepelték protestáns polgártársaink, mely alkalomból Léván a prot. templomokban ünnepélyes isteni tiszteléseket tartottak. A vidéki protestáns lelkesek az ünnepezt szokás szerint az utána következő vasárnap, november 1-én tar ották meg. Lapunk évtizedek óta kitartással ápolja a jó viszonyt polgártársaink között, egymás örömében, bajában résztvevő szívevel osztozunk. Mi nem azt keressük, ami elválaszt bennünket, hanem ami összeköt, városunk, hazánk jólétének munkálásában. Ez alkalomból is részt vettünk protestáns polgártársaink ünnepén, amint azt lapunk fennállása óta mindig tettük; csak hogy mindig azt az elvet követtük, hogy az ünnepe átátosságra és emléklédésre való.

— Iskolalátogatások. A helybeli állami tanítóképző növendékei kedden és szerdán a róm. kath. fiúiskolát, csütörtökön pedig az irgalmas nővérek vezetésére alatt álló leányiskolát látogattak meg. Köveskúti Jenő, igazgató és Barta Jenő, nevelő, kísérték a növendékeket. Őt csoportba osztva minden teremben minden órát végighallgattak az ifjak. Pénteken az izraelita, szombat az evangélikus iskolák vendégei voltak a képeződészek. Gyakorlati pedagógiájuk mindenesetre nagy mértékben növekedett.

— Novemberi csillaghullás. A király november 1-vel, Gyenes László hdyott főhadnaggyá, Stróbl László és Szecei Sándor hdp. tiszthelyetteseket hadnaggyka nevezte ki. — Ugyancsak november 1-vel Mihályi István, Nyitrán állomásozó főhadnaggy századosa lépett elő.

— A József kir. herceg Szanatorium Egyesület lévai bizottsága hálas köszönetet és elismerését nyújtánlja azon igen tisztelt hölgyeknek és uraknak, kik halottak napján a temetőben föllállított perseyek körül buzgólkodtak és egymást fölváltva délelőtti 10 órától esti 6 óráig a jótékonyág ügyét szolgálva 132 kor. 24 fillért gyűjtöttek a szegényorsu tudóbotogek részére. Az ottan közreműködött hölgyek közül sikerült összeállítanunk a következő díszes névsort: Arvay Józsefné, Bogner Gyuláné, Czirok Jánosné, Gyenes Józsefné, Harasghy Nándorné, Hoacsz Józsefné, Kabina Ervinné, Levatich Gusztávné, Mercader Alojóné, Dr. Novotny Imréné, Pólya Andorné, Riedl Zoltánné, Suhajda Jánosné, Schubert Pálné, Tóth Zsigmondné. Arvay Mica, Bajacsek Mariska, Farkas Kamilla, Gyapay Marcsa, Hoffman Ilonka, Pólya Gizike, Novotny Margit, Stosius Erna. Isten áldja meg a könyörületes lelkeket legbőségeseb áldásával!

— Alapítotag. Az irgalmasrend magyarországi rendfőnöke, Thúröczy Mihály Kornél, sokszor adta már jelét szülővárosához való ragaszkodásának. Intézetek, egyesületeink nem egyszer részesültek jótékonyágában. Legutóbb a Lévai Kath. Körnek küldött kétszáz (200) koronát, s ezzel az egyesület alapítótágyává lett.

— Eljegyzés. Kempfner Ede, kunmadarasi községi állatorvos, Kempfner Jakab lévai köztisztviselőben álló kereskedő, polgártársunk fia e hó 4-én jegyezte el Brüll Terike urleányt, Brüll Samu heves-vezekényi káptalani nagyberő leányát.

— Előléptetések. A m. kir. igazságügyi miniszter Dodek János lévai kir. járásbíróági telekkönyvezetőt, jelenlegi alkalmaztatása helyén a X. rangosztály 2-ik fizesési fokozatába telekkönyvezetővé léptette elő. — A besztercebányai honvédegyalozogerd szolgálatában levő Sztehlík István főhadnaggyot, kezelőtisztet, századosá léptették elő.

— Az újoncok esküje. A 14. honvédezed lévai zászlóaljnak újoncai mult vasárnap tették le az esküt. Megelőzőleg a legénység, minden vallás felekezet a saját szertartásai szerint, résztvev a délelőtti istentiszteleten. A tisztikar az újoncok zömével a róm. kath. plebániatemplomban jelent meg, ahol Báthy László, prépost-

plebános, mondott szívhezszóló szentbeszédet és szentmisét. — Azután a laktanya udvarán sorakozott a zászlóalj, hol Bittó Gyula, százados, zászlóaljparancsnok rövid, gyűjtő beszéde után az esküt anyanyelvükön tették le az újonck.

— **Temetői gyűjtés.** A Jó sef Kir. Herceg Szanatorium Egyesület azzal a felhívással fordult a jó szívekhez, hogy amit a „Csak egy virágszál” jellegű alatt haitottak napján az élőhaitottaknak, a halál jegyeseinek, a tüdőbetegeknek szántak, vagy gyűjtöttek, — küldjék be az egyesületnek: *Budapest, IX., Lónyay-utca 47. szám.* Mihelyt az egyesület az adományokat számba vette, lapunkban közzé fogja tenni a megyében befolyt gyűjtés eredményét. Örömmel írjuk, hogy az országos gyűjtésben nem a mi megyénk volt az utolsó az országban.

— **A lévai választókerület országgyűlési képviselője** ifj. Madarász József, mint örömmel értesülünk amerikai tanulmány-utjáról haza érkezett. — Képviselőnk a parlamenti szünetet arra használta fel, hogy a kivándorlási ügyet oly célből tegye alapos tanulmány tárgyává, hogy az odaérkezők keserves helyzetén miként lehet gyors és megfelelő elhelyezés által segíteni; mik a legalkalmasabb eszközök: a kivándorlottakkal való összeköttetés fentartására s végül mily módon tehetjük könnyebbé a visszavándorlást, a hazatérést. — Tanulmányát — mint értesülünk — társadalmi szervezet utján véli értékesíthetni; tanulmányáról a belügyi kormánynak is előterjesztést tesz, s így a kormány figyelmét — az égető bajok orvoslására — ösztönzi irányítani.

— **A Lévai Temetkezési Egylet** folyó hó 13-án délelőtt, 9 órakor, a város-ház tanácstermében fogja megtartani évi rendes közgyűlését, melyre a Temetkezési Egylet tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Alsó-zsemberen *Vallek Józsefné*, született *Batyai Emma*, nőpostamester, hiba lőtte magát. Beszálhatták a lévai kórházba. Gyógyulásához van remény.

— **Uj legényegyesület.** *Kishinden* október 31-én *Biró Béla*, tanító, aki a lévai tanítószékhöz szívtá magába a szociális szellemet, legényegyesületet alakított. Tagjai csupa földmiveslegények. Kivétel nélkül minden legény benne van az egyesületben. Örömmel látjuk a legényegyesületeket a nép körében. Szép jövő vár rájuk! A városi legényegyesületek helyébe, amelyek az iparossegédek gyűjtőkéi össze, ugys a szociális egyesületek léptek.

— **Esküvő.** *Magyar Elek*, a „Magyarország” belső dolgozótagja, kitűnő sportíró és *Kürthy Bertha*, néh. *Kürthy József* és néh. *Szemere Bertalan* unokája november hó 11-én, szerdán délelőtt 1/2 12 órakor tartják esküvőjüket a budapesti belvárosi plebánia templomban. Gratulálunk!

— **A bozói plebános.** *Mischák István* kispapát a káplánt az esztergomi főkáptalan a bozói plebániára prezentálta.

— **Vigszinpad.** Péntek óta játszik városunkban *Radó Sándor* 8 tagból álló társulatával a *Weisz* fele házban. *Srinpada* nagyon is rögtönzött. *Kupléri* nem egészen szalónképesek. A társulat tagjai közül ki kell emelnünk a két *Radót*, *Bihari Sárít* és *Vágó Macát*. *Radó Sándor* „A kovácsok strájkja”-ban rendkívüli ügyességet árult el.

— **A Petőfi ház sorjátéka.** A Petőfi Társaság faradságot nem ismerő buzgósággal törekszik megvalósítani azt a kulturális és kegyeleties célját, hogy a Petőfi Házban összegyűjtse és mielőbb hozzáférhetővé tegye a közönségnek Petőfi erekleit s azokat a nemzet kincsévé avassa. A Petőfi Ház meg lesz, ha a társaságnak erre a célra rendezett sorjátékát a magyar társadalom fölkarolja. A nyereményekben gazdag sorjáték egy koronás sorajegyét egyáltalán nem állanak arányban azokkal a nagyértékű nyereménytárgyakkal. A nyeremények száma 2010. Az összes nyeremények értéke 76,000, a főnyeremény: 25,000 korona. A Petőfi Társaság már szétküldte sorajegyét és arra kéri a közön

seget, hogy a sorajegyek vételével és terjesztésével legyen segítségére e nemes cél megvalósításában.

RÖVID HIREK — Az egysült államok uj elnöke *William Taft* lett. 53 éves, eszes, határozott, gyors ítéletű, tapintatos férfiú. — **A választói reformra** vonatkozó törvényjavaslatot *Andrássy Gyula* gróf, belügyminiszter, a szerdai ülésen terjeszté a képviselőház elé. — **A Balkán eseményei.** Az orosz cár a szerbek mellé állott. Titokzoki Bosznia annexiója ellen. Hozzájárult ahhoz, hogy Péter szerb király lekövönjön és helyébe fia, *György* üljön. — **A görög király** *Bécsben.* *György*, görög király, ma délelőtt az uralkodóház ott időző tagjait meglátogatta,

Közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Bars” 44. számában olvastuk, hogy az október 30-án tartott rendkívüli városi közgyűlés egyhangulag fogadta el a tanácsnak a tandíjmentességért folyamodó főgimnáziumi tanulók kérvényei elbírálására vonatkozó javaslatát.

Nehogy azt higgye valaki, hogy a képviselőtestület kivétel nélkül helyesli és magáéá teszi azon elvet, mely szerint a tanács a tandíjmentesítéshez kötött igény jogosultságot elbírálja: ki kell jelentenem, hogy vagyunk, akik a tanács elvi megállapodását nem helyesljük, tehát el sem fogadhattuk. Mi azon a közgyűlésen csak tudomásul vettük, hogy a kedvezmény iránti igényjogosultság elbírálásában a főgimnázium igazgatója s a városi tanács között véleményeltérés merült fel; hogy e fölött a v. és közoktatásügyi miniszter fog dönteni és, hogy e döntésig a tanács a tandíjmentességben való részesítést ez időszert a maga belátása szerint fogja eszközölni.

A tanács elvi álláspontja ellen nem szólaltunk fel, mert hiszen annak helyes vagy nem helyes volta fölött majd ítélekezik a miniszterium. E döntés előbe pedig teljes bizalommal nézünk, mer ezen bíró tanács nevelésügyi szakismeretű magasabbra kell becsülnünk mint a tanácsot.

Itt azonban kénytelen vagyok egy két megjegyzést tenni, melyet szívesebben hallottunk volna a közgyűlésen, az ott jelen volt tanács tagok ajkáról elhangzani.

A tandíjmentesítés a város joga, mely a tulajdonát képező főgimnáziumot föntartja. Az azt kérelmezők igényjogosultsága függ az iskolában tanultatott jó magaviseletük és szorgalmuktól, valamint anyagi körülményeiktől. Tandíjmentességben tehát csak szorgalmas, jó magaviseletű szegény tanuló részesülhet. Így van ez mindenütt és így volt ez mindenkoron és ezt igazolja azon direktiva, mely szerint az állam iskoláiban osztják a tandíjmentességet és így kell annak lennie, mert a tandíjmentesítés nem csak anyagi, de erkölcsi jelentőséggel is bír.

A kedvezmény erkölcsi jelentőségéről a városi tanács megelégedezett. Figyelemmel kívül hagyta, hogy a tandíjmentességnek jutalomként buzdítólag, serkentőleg kell a szegény tanulóknak hatnia. Nem fontolta meg, hogy a tandíjmentesség nem neveési póték, melyet a szülő kap. Megfeledezett róla, figyelemmel kívül hagyta és nem fontolta meg ezt akkor, midőn kimondta, hogy tandíjmentességben csak oly vagyontalan tanuló részesülhet, akinek osztályzatában a jeles és jó több mint az elégséges, de e szabvány alól kivételnek a tanítók, városi alkalmazottak, lelkesek és azok özvegyei gyermekei. Így olv mellett természetes, hogy a tandíjmentesítés elveszti magasabb erkölcsi jelentőségét, hogy határozottan erkölcsrontó hatást gyakorol a szegényebb sorsu tanulóifjúságra. A szorgalmas, jó magaviseletű, szorgalmas fia buzgósa lankad, ha látja, hogy egy buta, vásott, lusta tanuló azért részesül vele szemben a kedvezményben, mert ennek atyja városi tisztviselő. De megtörténhetik az is, hogy a városi tanács e címen partfogultjai számára néve tú fogják haladni a tandíjmentességre tényleg érdemeseket. Nem arculátása-e ez a pedagógia alapelveinek? Mit szólnak ehhez a pedagógus urak?

Annak elbírálására, hogy mely tanuló szolgál rá buzgalmával, hogy a tandíj alól felmentse, egyedül a tanítói igazgatója illetkezik. Így van ez mindaddig, így volt ez mindenkoron, csak *Léván* nincs így. Ha a tanári testület legilletkeesebb ajánlatával szemben, más, közismeret renyheségű, makra cos és tudatlan diák nyeri el a jutalmat a városi-tanács böics belátásából, akkor természetesen a tanácsot igazgatója ebbe bele nem nyughatik. Mi pedig neki adunk igazat, amint minden elfogult, igazság szerető ember az ő pártját fogja majd.

A tanács egyik szócsove azt is mondta, hogy a főgimnáziumi igazgató magának akarja a tandíjmentesség adományozásának jogát vindikálni. Ez még akkor sem lehetne föl az igazgatóról, ha az a mese nem is hangulatkeletési szandekként hatott volna reánk és ha nem is szerettünk volna magunknak a valóról okmányokból meggyőződést. Az igazgató a tandíjmentesítés rendszeres elintézésének egy igen praktikus módját indítványozta volt a tanácsnak. Ez az egész. Ezt vagy nem értettek meg a városi tanács, vagy kritizálva ez utasítást kerestek a sorok között és voltak is ott feltalálni. Sem az egyik sem a másik esetben nem t. rrom helyesnek, ha a képviselőtestület tévesen és nem tárgyilagosan tájékoztatják.

Soraim szives közlését megköszönve maradok

Léván, 1908. nov. 2-án

kiv. tisztelettel,
Karafiáth M. dr.,
vár. képviselőtestületi tag.

Hivatalos közlemény.

2497/1908 szám.

Hirdetmény!

Az egyes adók 1909 évre vonatkozó kivetésének alapjául szolgáló személyek és tárgyak összeírasi munkáitá *Léva* város területén s a hozzája csatolt pusztákon folyó évi november hó 19-től december hó 4-ig terjedő időben fog a kiküldöttek által házról-házra járva eszközöltetni.

Midőn ezen munkálatok idejéről az adózó közönséget értesitem, minden egyes adózónak figyelmét saját jól felfogott érdekében a megjelenő kiküldött ténykedésében való támogatására a szükséges s a valónak megfelelő adatok bemonadására és az egyes vallomásoknak benyújtására felhívom annál is inkább, mert a vallomási iverk benyújtásának elmulasztása, az adónak hivatalból megállapítását — az adószemély és tárgy eltitkosása az adatok bemonadásának megtagadása, nemkülönben a kiküldött felvevetele és teendőiben való hátráltatása az illetőre néve az 1883. évi XII. t. cs. 101. §-ban megállapított penzorságot vonja maga után.

Végül tudatom, hogy az összes ipari alkalmazottak az összeírasi alkalmával számba vetetnek, ezek közül a heti vagy napi bereit alkalmazottak, valamint a műhelyben dolgozó azon daraboszamosok kiknek napi keresete a közönséges atiasos napssám béreket meg nem haladja, adozás alá nem esnek, a háson vagy műhelyen kívül lakó ipari munkások azonban akik lakásukon vetetnek fel adóként fognak az összeírasi és a kivetési listástromban szerepelni.

Léva, 1908. évi november hó 5-én.

Komzisk Lajos,
adóhiv. főnök.

6789/1908 szám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város képviselőtestülete folyó 1908 évi október hó 30-án tartott rk. közgyűlésében hozott 6567/1908 szám alatt hozott határozatával az „Oroszián” fogadó régi épületének lerombolását elrendelte, határozatilag kimondta annak 380,000 korona költségtérítványzatát a Vass és Norbitzer budapesti műépítésszek tervei s költségvetése szerint való felépítését és azok alapján a versenytárgyalás kiírását, — fenti tervezék és művészetek részére 12000 korona

tiszteletdíjat megállapított a az összes költségek fedezésére 430,000 korona kölcsön felvételét határozta el. — M. d. n. ezen határozatot közzhírre teszem az 1886 évi XXII. t. cz. értelmében figyelmeztetem Léva város illető polgárait, hogy azon határozat ellen 15 nap alatt a város kiadóhivatalában jogosítottak felelőbbséget nyújtani be.

Léva, 1908. október hó 30-án.

Bódogh Lajos polgármester.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány

Buza m.-mázánként 23 kor. — fill. 23 kor. 70 fill. — Kétszeres 18 kor. 40 fill. 19 kor. 60 fill. — Rosta 18 kor. 80 fill. 19 kor. 30 fill. — Arpa 15 kor. 80 fill. 17 kor. 90 fill. — Zab 16 kor. 20 fill. 16 kor. 50 fill. — Kukorica 15 kor. 40 fill. 16 kor. 10 fill. — Lenese 24 kor. 60 fill. 24 kor. 80 fill. — Bab 9 kor 50 fill. 9 kor. 80 fill. — Kóles 14 kor. — fill. 16 kor. — fill.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908 évi nov. 1-től 1908 évi. nov. hó 8 áig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Toldi József Hingyi Julianna	leány	Mária
ij. Sztribu'a J. Viczeucz E.	leány	Katalin
Valach Simon Gáspár Eszter	leány	Gizella

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Kovácsik Márk Dosztál Jolán	r. kath.
Valent Ferenc Bátovszky Anna	r. kath.

Halálozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Mihál Elenora	14 hónap	Gyomorbélhurut
Akács János	60 éves	Tüdőgyulladás

Nyilttér.*)

Tekintetes Szerkesztőség!

Folyó hó 1-én a 44. számú becses lapjukban a magyar kir. államasuti alkalmazottak körében előfordult előléptettek között Alt János ur, a magyar kir. államasutak lévai fűtőházának erdemes vezetője mint mozdonyvezető van megemlítve.

Nem tudjuk kinek áll érdekében szeretett főnökünket, ki a magyar kir. államasutaknál sok évi buzgó és tevékeny szolgálattétel elismeréséül már 16 évvel ezelőt fűtőházvezetővé lett kinevezve, az iróniának így hangján a nagyközönség elé állítani, mert hisszük, hogy az illető igen jól tudja azt, hogy Alt János úr jelenleg, mint I. osztályú fűtőházvezető lépett elő 3600 koronára.

Ezen kijelentéseinkkel tartozunk úgy, intézetünknek valamint szeretett főnökünknek Alt János úrnak és magunknak is.

Léva, 1908. november 6 án.

A magyar kir. államasutak lévai fűtőháznál levő mozdonyvezetői kar nevében.

Jánosi István, mozdonyvezető.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsió használat által.

Kimerültség megszűnik,

s a csecsemő rózsásabbá, vidámabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt. Az anyaságnak bármily válságos percében, a Scott-féle Emulsió erőt kölcsönöz, bátorít s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Egyha, oldó házszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az új életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona. Videki gyógyszertárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő bedörzsölés, elismert, régi jóhírnevű házszer szaggatás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 2 kor. 2. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Főszékhely MOLL A. gyógyszerész Cs. kir. adv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Eladó kocsi. Egy jó karban levő eliatort könnyű federes vadász kocsi átköltözködés miatt jutányos áron azonnal eladó Ormány Kálmán m. kir. erdőtanácsosnál Zsarnócán.

Vadász reszjegyet. keres két Léva vidéken. Lehetőleg vasut mentén, hová hetenkint egyszer kirándulhat. Ajánlatot "Vadász" jelzővel Ujbányára postán kerünk.

Bunda és lábszak. Etler bencsei tulajdonos Léva Zsago utca 2. sz. értesíti a n. é. utazó közönséget, hogy a téli idők alatt kocsi használatához utazó bundát és lábszakot csekély használati díjért kölcsönöz, — zárt (batar) kocsija is rendelkezésére áll.

Eladó ház. A honved utcában levő 18- és 20-ik számú újonnan, szilarden, épült két szép ház, nagy nyit udvarral, egyenként, — nagy úrilaknak együvére, 10 évi adómentességgel és kedvező feltételek mellett, szabadkézből eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál.

Angol pointer. 10 napos tenver angol pointer azonnal eladó. Bővebb e lap kiadóhivatalában.

Eladó ház és szőlő. Kossuth u. 16. számú ház, mely a Klapka utcára is nyílik (13. szám) valamint Vargha hegyen levő szőlő szabad kézből eladók. Bővebb felvilágosítással ott a házban

Kiadó lakás és műhely. Lakás Felso-Szeccsen 81-ik szám alatt azonnal bérebeadó. Bővebbet Gutrai Mátyásnál Felso-Szeccsen, asztalos, kerékgyártó, szabó vagy csizmadia műhelynek alkalmas.

Zsákkölcsönző Léva. ad kölcsön. zsákokat úgy helyben mint vidékre, valamint új ponyvákat és zsákokat is jutányos áron elad Ungár Adolf Léva Kohári utca.

Tüzifa

és Porosz kőszén megrendeléseket elfogad és házhoz szállít

Braun József és fia.

Kőtaragó. Lépcső, kockakő sirkeret és bármilyen szakmába vágómunkát és bármily nagy megrendelést is a legjutányosabb áron elvállalok — Nagybecsű megrendeléseket pontosan teljesít. Bukovics István kőtaragó m. Vámos-Ladány

Eladó háztelkek

A Heinrich fele tag parcellázva háztelkekül eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál Dr. Kmoskó Béla ügyvéd. akinek a parcellázási terv is megtekinthető.

Kiskörös és környéken Állandóan bor közvetítéssel fogla kozik

Heisler Lipót

borügynök és bizományos

KISKÖRÖS.

Felvilágosításokkal szivesen szolgál.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes arjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja.

Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőből, a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet. Ócsa ár és pontos kiszolgálás. Cim: SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepe, Bihardioszeg.

"M-i-t?" — "Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi fele Anticotin-cigarettafüvek fadobozban!"

Figyelem! Csakis a "JACOBI" jeltessel valódi! Minden fadoboz egy érdekes búvárszkáryát tartalmaz.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, mig tolem arjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Czim: Szigyártó Nagy Mihály Felsősegesd, Somogy megye.

Görcs csillapító szélhajtó

Hodony-csöppek

1844 óta használatban levő étvágy-gerjesztő, emésztést elősegítő háziszser-

Egy üveg ára 1 k.

Két üvegnél kevesebb (2 K. 50 f. utánvét mellett) postán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszer-tárában

Gloggnitz (Alsó-Austria.)

NESTLÉ

GYERMEKLESTJE

csecsemők lábbadozók gyomor-bajosok részére

A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA

Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghő-ította a valódi

Erő

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszsertől várni lehet.

Őre az egésznek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz, haj- és bőrápolószér.

~~~~ Szükséges minden háztartásban, ~~~~

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért 1 fill. utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

Kosmos Laboratórium Győr.

Kapható mindenütt!

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, oszónál és meghűlések**nél, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ara üvegekben K-80. K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

GAZDASÁGI CIKKEK:

gabonaszákok, gépszijak, vízmentes ponyvák stb. stb. gyári áron.

Portland és románcement, stukatórnád, kátrány, eszbojlinn, szarbit, benzín, creolin, carbolpor, clormész, carbolsav, naftalin, kék- és zöld gálic, kékpör és kénpor, gyanta, rafuahámo, petrolum, rezeolaj, gépolaj, tovtaszir, laggyu, kender, kóc, gummi és aszbasztárú, kocsikenő maslszó, cocusz- növényzsir, tarlórépamag stb.

Esetek, meszelők, linoleum, lakk festékek, minden színben. Husvágók, dorálók, zománc-

altgépek, jégszekrények, fürdőkádak, sárgaréz- és vaságyak, mosdók, korákpár-ányképzési gépek és kellékek, torakészletek, halászhorgók, viányescsőgő kész-etek stb. nagyválasztékban kaphatók

KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődők közön- séget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gözcséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Nyomatott Nyitrai és Társa gyorsajtaján Léván.

Uj czipész üzlet!

Tisztelettel értesitem Léva város és vidéke n. é. közönségét, hogy **Léván, a Petőfi ut- czában**, (Kossuth Lajos-utca sarkán, Dro-geriával szemben)

czipész üzletet

nyitottam.

Nagyobb városokban s a fővárosban éve- ken át, — valamint helyben, **Kovács Sándor** üzletében négy éven át, mint szabász — mű- ködtem s szakismereteimet gyarapítottam úgy, hogy képes leszek a n. é. közönségnek szakmamba vágó minden igényt a legpontosabban és leg- jutányosabban kielégíteni.

Nagybecsü párt'ogást kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Dányi Béla

czipész mester.

Gondos javításokat gyorsan és jutányosan eszközölök.

Üzletemben törekvő fiu tanoncznak felvételek.

Allami központi mértékhitelcsítő m. kir. bizottság.
3058/08 szhoz.

Hivatalos helyiség bérlete az állami mértékhitelcsítő hivatalok részére.

Az 1909. évi január hó 1-től felállítandó állami mértékhitelcsítő hivatal részére kerestetik egy lehetőleg földszinten fekvő, a város középpontjától nem tulságosan messze eső 75 m² területű 3 világos és száraz szobából álló helyiség.

A 3 helyiség közül az egyik legalább 7 m. hosszú legyen. Kell ezenkívül egy lehetőleg ugyanazon épület- ben vagy annak udvarán fekvő a mértékhitelcsítő hiva- talos kocsija elhelyezésére szolgáló minden oldalról zárt fedett és elzárható t. szer.

Az ajánlatok fol. ó évi november hó 15-ig az állami központi mértékhitelcsítő m. k. bizottsághoz (Budapest, X. Köztemető-ut 20. a) nyújtandók be lehetőleg vázlat- rajz kíséretében.